

Wij zijn briljant - (In Onvolmaakte Tijd/Subprimetime)

Eens per week ontmoeten Lode Averhage en Haye Avereest elkaar in sociëteit Ob Skene. Lode zit in de boeken, Haye zit in de muziek. Ze kennen elkaar van De Gezondheidsdienst, het bovenregionaal bekende RCD-CG, waarvoor ze beide in het recente verleden hebben gewerkt. Hun wekelijkse bijeenkomsten worden gekenmerkt door een scrutineuze filering van sociaal wenselijke en onwenselijke gebeurtenissen die van mogelijk belang kunnen zijn voor de middelgrote stad. Permanent discussiepunt is de vraag waar het algemeen belang tekort schiet, waar dit het aflegt tegen, of waar zij het juist moet overnemen van, de particulier en zijn burgerinitiatief.

Lode en Haye hebben hierin grote interesse ook al omdat zij als vertegenwoordigers van de plaatselijke bevolking, tegen een niet eens meer bescheiden te noemen vergoeding, zitting hebben in een commissie waarvan verwacht wordt dat deze de toekomst van de stad aankaart. Hun bijeenkomsten in de sociëteit Ob Skene vinden met een ijzeren regelmaat plaats op de dinsdagavonden van 18.00 uur tot 22.00 uur. Incidenteel worden ze door een enkeling gezelschap gehouden. Bijvoorbeeld door onder meer Martin Schenkenschwanz, kunstredacteur bij de lokale omroep, Hedie Zijdeweg, die iets in het onderwijs doet en Taco Takeaway, ex-DJ en nu floormanager van Ob Skene.

Taco Mag ik er even tussen komen, heren?

Lode Gôh, helemaal uit jezelf?

Haye Zeg het eens Taco. Je weet, wat ons betreft mag je ons in de rede vallen met wat je maar wilt, als het maar met rede omkleedt is. Heb jij trouwens Martin vanavond als gezien? Of wou je dat niet zeggen?

Taco Dat wilde ik inderdaad niet zeggen. Ik wilde zeggen dat hij vanavond niet kwam.

Lode je wilde zegge dat hij niet kwam. Dat heb je nu gezegd en ik moet zeggen dat is jammer. Ik had graag Martin Schenkenschwanz willen uithoren over wasbeerhonden.....

Hayeen de mogelijkheid van subsidies voor een wasbeerhondenbondkoor dat een enorme toeristische opsteker zou kunnen zijn voor onze stad. Wat? Voor de hele regio. In samenwerking met het Instituut voor kunst en cultuur zouden er masterclasses georganiseerd kunnen worden en concoursen op hoog niveau, zodat het nieuwe theater een aparte wasbeerhondenbondkoorzaal in het bestemmingsplan zal moeten opnemen .

Lode Hoho, Haye. Zoals gewoonlijk loop je weer te hard van stapel. Cox ziet dat natuurlijk in het begin helemaal niet zitten. Ik geef je geheid op een briefje dat ze afhaakt. Laat ons eerst Martin het voorwerk doen. Hij weet hoe je hier en daar wat financieel enthousiasme los kan weken. Waarom is hij er nu niet?

Taco Hij heeft het erg druk met zijn creativiteitsonderzoek, zegt hij.

Lode Wat? Met creativiteit? Met onderzoek? Is dat nieuw of zo?

Haye Of is dat hetzelfde?

Taco En dat vragen jullie mij. Nou, ik zal eens kijken. Uh, het zou kunnen dat Martin, neeh, dat creativiteit erg in de belangstelling staat van bepaalde mensen. De naam van Cox is al gevallen, nou reken maar! Ik doe daar een Walter Amerika bij. Als je hem niet kent, dan komt dat nog wel en anders komen jullie echt iets tekort en dat is dan aan jezelf te wijten, zou Martin gezegd hebben. Ik bedoel maar, ik kwijt mij van mijn nieuwe taak als geen ander. Een ander beweert immers vaak iets waar je niet helemaal achter kan staan. Dat geldt dus niet voor mij. Goed dan: Cox en Amerika bijvoorbeeld zijn niet dom, zij zijn heel erg creatief. Vanmorgen hoorde ik nog topkok Fagel in een interview als zijn mening verkondigen dat bepaalde hamburgers naar niks smaken, maar dat hij groot respect had voor de wijze waarop je iets maakt waar geen smaak aan zit, maar waar miljoenen mensen, al veertig jaar lang, zich de blubber aan eten. Geniaal dus die burgerfabrikanten. Je maakt iets waar niemand zich een buil aan kan vallen omdat het nergens op lijkt. Daar moet heel wat creativiteit bij zijn gekomen.

Haye Ja, die burgerjongens zijn niet dom.

Lode Beslist niet dom. Maar wat heeft dat met Amerika te maken?

Taco Walter is vrijwilliger in creativiteit en heeft het initiatief genomen voor de oprichting van de Creative Industry Bank. En daar is Martin achteraan.

Haye Nu je het zo brengt: ik heb daar iets over gehoord. Oude stadswijken wil men nieuwe impulsen geven met allerlei leuke projecten en in Deventer gaat de gemeente nu ook aan de slag.

Lode Oja, is dat niet in een soort van havengebied zoals bij ons? Ik ken dat wel, het is vlak bij het centrum. Typisch hoor. Plotseling gaat alle belangstelling die kant op, je kon erop wachten.

Haye Doe er dan ook je voordeel mee. Het zou helemaal niet zo gek zijn als we dankzij Martin, dankzij Amerika, een paar leuke pandjes op een goedkope manier konden herbestemmen om die verdomde bovengemiddelde middelmatigheid in onze cultuur om te buigen. Waar kunstenaars wel niet goed voor zijn. Nouja, ik heb ook veel liever wat van die vlotte reclamejongens ertussen zitten. Maar daar moet je natuurlijk niet mee te koop lopen. Laten we zeggen dat we het artistiek neutraal profiel aanhangen. Synergie enzo, weetje.

Lode Artistiek neutraal. Zoals een echte burger betaamt.

Haye Zoals een ambitieuze creatieve burger met hart voor de stad en aandacht voor alle mensen in de stad. Niet zo maar een beetje neutraal.

Lode Meesterlijk. Briljante litotis. Mag ik deze neutraliteit gelijkstellen met voorkomende middelmatigheid?

Haye Wil ik niet direct afwijzen. Op grond van welke merites?

Lode De merites van de mediocratie. Laat me dat uitleggen.

Taco Nu komt het. Glaasje water Lode?

Lode Mediocratie, dat is democratie in optima forma, om Wouter ter Heide te citeren en in het belang van de Publieke Zaak. Om de politiek geloofwaardig te maken, is meer nodig dan het oppoetsen van

democratische structuren. Met 'meer' doelt hij op de vervanging van de 19e-eeuwse partijpolitieke leest waarop ons bestel is geschoeid. Deze is namelijk te smal om de politiek geloofwaardig te maken, omdat de grote problemen waarmee wij – als burgers – dagelijks geconfronteerd worden de partijpolitiek verre overstijgen. Via verkiezingen zijn ze daardoor niet op te lossen.

Om die broodnodige vervanging van de grond te krijgen is buitenparlementaire druk vereist, omdat van partijpolitici nu eenmaal niet verwacht mag worden dat ze de poten onder hun eigen stoel doorzagen. Wat dat betreft ligt hier een uitgelezen taak weggelegd voor de onafhankelijke media. Het oppikken daarvan opent de weg voor een publiek debat over democratische vernieuwing die houtsnijdt: de transformatie van onze overjarige partitocratie in bijdetijdse mediocratie. De democratie in optima forma, waarin geen ruimte is voor wantrouwen wekkende achterkamertjespolitiek, omdat zij volledig transparant en daardoor voor iedereen eenvoudig te controleren is.

Het is te voorzien dat met de overstap naar de mediocratie Nederland de aanzet zal geven voor de creatie van de mediocratie op wereldschaal, uitmondend in een wereldbeleid onder VN-vlag waarmee de wereldproblemen en het daarmee gepaard gaande onrecht adequaat bestreden kunnen worden. Waarmee maar weer eens bevestigd wordt waarin een klein landje groot kan zijn. Niet alleen op sportgebied, maar ook op het immateriële of ideële vlak. Zegt Wouter. Op het gebied van kunst en cultuur zou ik er persoonlijk vlot achter aan toegevoegd kunnen hebben.

Haye Ik associeerde mediocratie tot nu toe vooral met mediamonopolies, met Murdoch, Dow Jones, De Telegraaf, met Hazewinkel en RTL, Fox, CNN, maar ik begrijp dat het juist andersom is. Ieder voor zich en tegelijkertijd een beetje samen. Ik geloof dat ik toch liever kies voor de media van de meritocratie. Om met Sloterdijk te spreken: Men moet streven naar een meritocratie die zowel inter- als transcultureel een antiautoritair ontspannen moraal weet te verenigen met een duidelijk normbesef en respect voor onvervreembare mensenrechten. Het avontuur van de moraal voltrekt zich via het parallellogram van de elitaire en egalitaire krachten. Alleen in dit kader is de accentverschuiving van toe-eigeningsdriften naar schenkende deugden denkbaar.

Lode Station Sloterdijk, perron Baghwan.

Haye Ik kan heel goed glimlachen in het donker. Zeg, ruik jij ook iets vreemds. Straks heeft Taco een wasbeerhond in de magnetron gestopt. Gewoon om te laten zien, dat ie niet kan ontploffen, dat verhaal, weet je nog dat hij dat niet wilde geloven?

Lode Het was ook een gek verhaal. Juist omdat het tot zo'n geniale verongelijkheid leidde. Dat die vrouw vond dat de fabrikant schuld had.

Haye Daar moeten we dus vanaf. We moeten af van die sluwe naïviteit. Dat je terug moet naar de winkel. Een beetje relativeren zou helpen.

Lode Dat klinkt als een nietFransJansen. Heb je nog meer van die wisecracks. Heb jij soms een setje kant en klare etikettestickers? Laten we Taco roepen. In dit hol zijn er ook vast ooit een aantal gedragsregels vastgesteld om gauw te vergeten. Tacoooooho! Ah, ben je daar.

Taco Ja, hier ben ik weer. Ik moest even bij de hondjes kijken. Maarre, ja we hebben hier een code of conduct voor alle veelzijdige beschavingscomplexen. Belangrijke zaken moeten duidelijk zijn zoals dat je de ander niet stoort tenzij op verzoek, geen uitdagend gevloek of schunnige complimenten, dat soort haast vanzelfsprekende hoffelijkheden. Er staat dus meer op wat je hier niet doet. Bij twijfel is er de methode van wat genoemd wordt 'de smeulende veter'.

Lode zo'n code is niet eenduidig?

Taco Er zijn gevallen bekend. Om een paar te noemen: het Wolkensteindilemma, het Charlismesyndroom en recent het Bommeltje, hoewel deze laatste heel veel overeenkomsten vertoonde met een ander geval buiten de poort. Dat hebben we dan ook snel kunnen oplossen.

Haye De smeulende veter. Dat roken wij dus. Is er vanavond reeds twijfel gesignaleerd ? Taco?

Taco Bijna, dat is juist de kwestie.

Lode Het is niet zeker of er wordt getwijfeld?

Taco Dat is juist. Maar het begin is er, smeulende, al praat dat niet zo lekker, het is wel waar.

Haye Nog even over dat Bommeltje, dat ging me iets te snel.

Taco Iemand had een hand uitgestoken. Normaal vinden mensen dat erg prettig, beleefd weet je. Als je een keer niet je hand uitsteekt, dan heb je veel meer gedonder. Vooral als er voetballiefhebbende vrouwen in de buurt zijn. Men doet soms zo z'n best om aardig gevonden te worden. En als iemand nou zijn of haar nek uitsteekt om vriendschappelijk over te komen en de ander is gewoon nog niet zover, dan kan er sprake zijn van een probleem. Sommige insiders noemen dat intimidatie, anderen noemen dat imitatie, weer anderen vinden dat extrapolarisatie. Kijk, dat soort situaties willen we hier niet. In onze code of conduct gaan we er vanuit dat mensen van elkaar afblijven. Als ze toch met elkaar iets willen, hebben we daar aparte zones voor. Onze gedoogzones. Daar kun je ketsen, kletsen, slempen en beschimpen tot je er bij neervalt.

Lode Iemand had een ander aangeraakt buiten deze zones?

Haye zoiets doe je toch niet.

Taco We wisten het niet zeker, maar er kwam een melding binnen. Gezien de ervaringen met de pers, hebben we meteen betrokkenen bijeen geroepen en het zwijgen opgelegd.

Lode dat was snel gereageerd en afdoende, als ik het zo hoor.

Perfect!

Taco Bijna perfect. Je weet het nooit bij dit soort affaires. Je weet het echt niet meer wat je moet geloven. Soms wil je maar al te graag, maar dan mag het weer niet, of iemand neemt een loopje met je. En dat allemaal omdat de mensen hun eigen goede bedoelingen er zo graag willen inrammen. Goede bedoelingen en goede zaken heiligen de

onderschikking van de boodschap aan het middel. Het is voor je bestwil en daarom mag gelachen worden. Alsof instrumenten belangrijker worden dan de boodschap. Zoiets als het continue omdraaien van oorzaak en gevolg.

Haye Nou kom daar maar eens uit.

Lode Indrukwekkend hoor. Bovengemiddeld haast. Want je suggereert dat het noodzakelijk geacht kan worden om fouten te maken. Expres mis. Red Herring! Geen waarheid zonder mist. Je hebt gewoon een voorhang nodig om overtuigd te worden van de overweldigende zuiverheid van het daarom.

Haye Lijkt wel kunst!

Taco Kunstgreep. Maar het werkt.

Lode een bijna volmaakte manier om een ambivalente werkelijkheid in al zijn veelzijdigheid op een eerlijke manier te tonen. Deze tent verdient een eervolle vermelding. Vrijheid, blijheid, integriteit. Geniaal.

Haye Niet helemaal. Ik blijf zitten met het idee van een schaduwtoneel, dat type dat voorgeschoteld wordt. Zodanig dat ik soms denk dat het dus zo hoort als ik iets niet begrijp. Als ik het wel begrijp, dan zit ik er naast. Ik moet naïef zijn, anders valt de bodem eruit.

Taco En dat willen we niet. Gewoon alles heel letterlijk nemen. Zeggen waar het op staat. Je hart volgen. Weten, maar dan ook er compleet zeker van zijn dat er vlakbij die regenboog.....

Lode de zin van levende cultuur opgeborgen ligt in een koele plek waarvan de ruimtelijke dichtheid in onze richting veel geringer is dan elders in de polder.

Haye We leven op krediet, we excelleren op de pof.

Taco Oja? Maar dat zou niet mogen volgens de code. Zal ik het kasboek er even bijpakken. Ik ga kijken (....)

Taco Volgens de laatste bijgewerkte versie, die voorheen het Rijnlandse model werd genoemd, is uitstel mogelijk zolang de inflatie achter de komma blijft. Althans in de zogenoemde vrije zone.

Haye De zone van het slempen en keten. Schitterend.

Lode Haast briljant, hoewel ik iets van angst vermoed. Die inflatie kan ja, kan van alles betekenen.

Taco Oja? Oh, vandaar. Vandaar toch die mogelijke aanzet tot, noem het geen twijfel, noem het wijfelen, noem het kwestieus. Ik ben niet zo goed in rekenmodellen, maar wie wel. Het geluk is met de dommen en dat is weinig ver van hemels. Smeulenderwijs, begrijp je.

Lode Briljant. Mag ik die je van je lenen?

Haye Hou hem in de gaten Taco. In afbetalen is hij een meester. Maar het klonk inderdaad erg goed. Zoals Goodyear poëtisch kan worden over het aanleggen van moderne infrastructuur in de hele wereld, zo zouden wij de bijdragen van de financiële markten aan de kasstroom van cultuurbedrijven niet moeten verwaarlozen. Chipchique, HaHa!

Lode Taco, heb jij nog van die poetsdoekjes? Er zijn wat grondstoffen op mijn bril gevallen. (....)

Taco Jongens, ik kan hier zo weinig over zeggen. Ik heb hier echt moeite mee.

Haye Hé Taco, daar kom je niet mee weg. We willen weten hoe lang we hier nog kunnen blijven zitten en of wij dit nog een beetje kunnen beïnvloeden. Tellen wij nog een beetje mee, JA? Het is...hoe laat is het eigenlijk?

Lode En de poetsdoekjes liever wel dan niet. Alles klar?

Haye Alleen serieuze opinies doen mee. Behalve die die iedereen uit de krant haalt. Kunnen we een inflatie in tijd beheersen, op elk gebied, is onze tijdgeest financieel onafhankelijk, of moeten we bijspringen. Nou?

Taco Het is dat je het zo vriendelijk vraagt, maar echt, dat is boven mijn verwachting. Hoewel ik natuurlijk alleen kennis heb van onderop.

Bewust bovengronds hè, zo zijn onze manieren

Haye Briljant, wil ik ook van je lenen. Zover het oog reikt. Bijna volmaakt.

Lode Subliem. Tout brillant. Fazzoletti per la pulizia degli occhiali!

-----#-----#-----#-----